

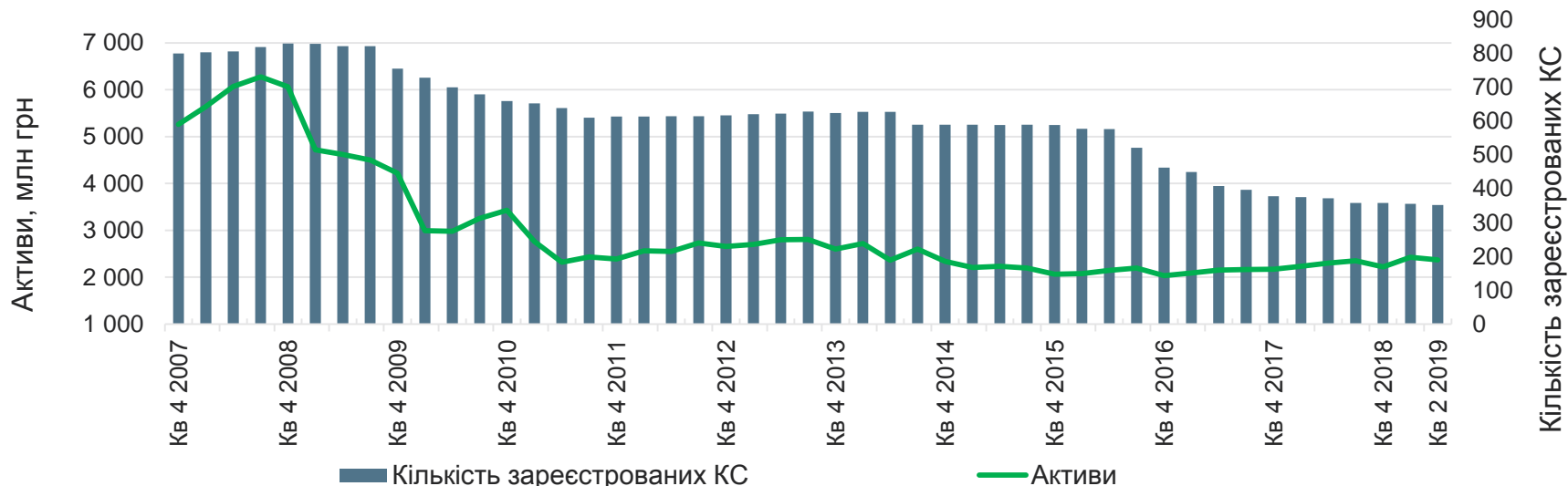

Національний
банк України

Біла книга
МАЙБУТНЄ РЕГУЛЮВАННЯ
КРЕДИТНИХ СПІЛОК

Стан ринку

Динаміка розвитку ринку

2008

2019

Кількість кредитних спілок

829

337

Активи

6,3 млрд грн

2,4 млрд грн

Кількість членів

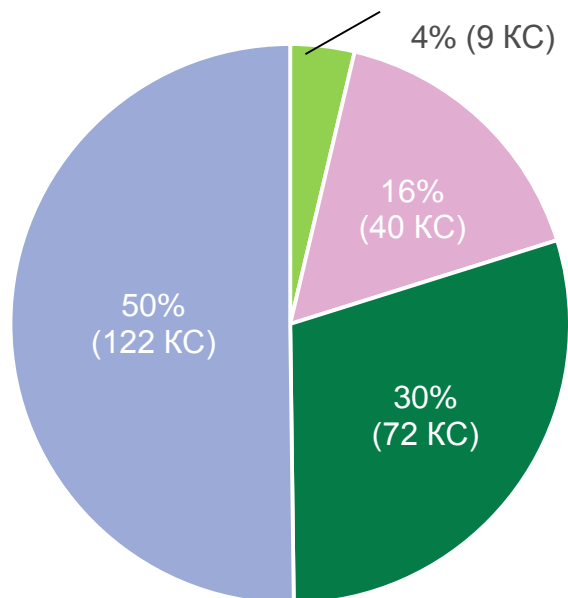
2,7 млн. грн

465 тис. осіб

Стан ринку

Загальні секторальні дані станом на 30.09.2019

Сегментація ринку за розміром активів

- ≥ 50 млн грн
- 10-50 млн грн
- 3-10 млн грн
- ≤ 3 млн грн

Кількість КС зареєстрованих в ДРФУ	337
! Кількість КС, які звітують НКФП	241
Загальна кількість членів, з яких:	465 241
▪ позичальників	25,8%
▪ вкладників	4,4%
Загальна кількість активів	2,4 млрд
Кредитний портфель (грн)	2,2 млрд
Депозитний портфель (грн)	1,1 млрд
Портфель "квазі-депозитів"* (грн)	349 млн

Загальна сума простроченої заборгованості за кредитами	385 млн. грн / 17% у кредитному портфелі
Проблемні кредити	майже 80% від загальної суми простроченої заборгованості
Середня відсоткова ставка за кредитами	47,7%

Проблемні питання

Обмеження діяльності та членства

- Лише кредитування та залучення депозитів (при цьому, лише 59% КС мають депозити на балансі)
- Члени – лише фізичні особи

Залучення «квазі-депозитів»

- Викривлення фінансових показників кредитної спілки
- Позбавлення членів кредитної спілки можливості захисту як споживачів фінансових послуг

Раннє реагування на проблеми з платоспроможністю

- Нагляд за фінансовим станом на основі ретроспективних щоквартальних даних
- Відсутність інструментів підтримки платоспроможності

Врегулювання неплатоспроможності та вихід з ринку

- Відсутність інструментів врегулювання неплатоспроможності кредитної спілки
- Незахищеність вкладників кредитної спілки

Оподаткування

- Невизначеність податкового статусу
- Надмірне оподаткування прибутку кредитної спілки

Нові можливості для ринку

КРИТЕРІЙ	ЗАРАЗ	ПРОПОНУЄТЬСЯ
Фінансові послуги	<ul style="list-style-type: none">КредитуванняЗалучення вкладів (депозити)Надання гарантій	<ul style="list-style-type: none">КредитуванняЗалучення вкладів (депозити)<ul style="list-style-type: none">Надання гарантійОбмін валютОкремі види платіжних послуг
Членство	Фізичні особи	<ul style="list-style-type: none">Фізичні особиФермерські господарства<ul style="list-style-type: none">КооперативиПрофесійні спілкиРелігійні організації<ul style="list-style-type: none">ОСББ

Нові можливості для ринку

КРИТЕРІЙ	ЗАРАЗ	ПРОПОНУЄТЬСЯ
Роль ОКС	Управління ліквідністю	<ul style="list-style-type: none">▪ Управління ліквідністю▪ Центр фінансової інтеграції<ul style="list-style-type: none">▪ Фонд стабілізації▪ Функції самоконтролю
Врегулювання неплатоспроможності	Анулювання ліцензії та виключення з ДРФУ	<ul style="list-style-type: none">▪ Можливість раннього втручання на більш ранніх стадіях появи проблем в установі;▪ Нові способи врегулювання неплатоспроможності (передача портфеля договорів)▪ Більша гнучкість регулятора щодо визначення заходів врегулювання

Основні вимоги до діяльності

I. Ліцензування (вхід на ринок)				
Бізнес-план	Кваліфікаційні вимоги до керівників та ключових працівників	Базова система корпоративного управління	Мінімальний капітал	Прозора структура власності
✓	✓	✓	✗	✗
II. Звітність				
Стандарт		Формат подання	Зовнішній аудит	
МСФЗ	МСФЗ для МСП для певної категорії КС	Адаптація до європейських стандартів з урахуванням національних особливостей	✓	Обов'язковий для усіх КС

Основні вимоги до діяльності

III. Нагляд			
Пруденційний		За ринковою поведінкою	
Встановлення пруденційних нормативів	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Достатність капіталу ▪ Кредитний ризик <ul style="list-style-type: none"> ▪ Ліквідність ▪ Ризики за операціями з ФА <ul style="list-style-type: none"> ▪ РЗПВ 	Захист прав клієнтів (членів кредитної спілки)	у т.ч. при набутті членства
		Порядок надання фінансових послуг	✓
		Реклама фінансових послуг	✓
		Належне розкриття інформації	✓
		Сприяння конкуренції на ринку ФП	✓
		Запобігання протизаконній діяльності	✓

Пропорційний підхід

Вимоги, які застосовуватимуться з огляду на **‘значимість’** кредитної спілки, яка визначатиметься на підставі набору критеріїв, зокрема:

- розмір активів / зобов’язань
- види і обсяги послуг, які кредитна спілка пропонує своїм членам
- територіальна присутність
- кількість членів

Оцінка колективної придатності органів управління

Незалежні директори (члени наглядової ради)

Система внутрішнього контролю та управління ризиками

Вимоги, які застосовуватимуться з огляду на:

- окремі критерії, визначені вище, а також
- рівень вразливості установи до ризиків, притаманних для її діяльності
- наглядову оцінку

Стандарт звітності

Інтенсивність інспекційних перевірок

Інтенсивність перевірок з питань фінансового моніторингу